

Wolven in Nederland

Er zijn enkele wolven gesignaleerd in ons land en waarschijnlijk heeft minstens één dier zich al definitief gevestigd. Mooi, prachtig. En niet onverwacht. Zeven jaar geleden al zijn er door Wageningen Environmental Research (toen nog Alterra) drie verschillende bijeenkomsten georganiseerd, waarbij werkelijk alle mensen die zich er bij betrokken konden voelen vertegenwoordigd waren. En waarbij buitenlandse deskundigen met veel praktische ervaring het woord voerden. Eén daarvan was de dame, die verantwoordelijk is voor het wolvenbeleid in Duitsland. En dat beleid werkt eigenlijk opvallend goed.

Duitsland

Wolven zijn in Duitsland al vanaf 1990 terug, 30 jaar dus, en de problemen zijn beheersbaar. Vanaf het begin is er een ruimhartige schadeloosstelling gehanteerd voor boeren, die zeggen dat hun schapen gedood zijn door wolven. Dat gebeurt en dat zal blijven gebeuren, maar het is slechts een fractie van het aantal schapen dat door honden wordt gedood. Ondanks dat boeren daarvoor geen vergoeding kunnen krijgen, wordt er in agrarische kringen veel sterker geageerd tegen de wolf. Het bekende, diepgewortelde, vooroordeel. De ervaring leert, dat een eenmaal gevestigd roedel zich nauwelijks aan vee vergrijpt en dat alleen al maakt dat je een wolvenpopulatie beter met rust kunt laten. Dan schieten we elk jaar maar een paar reeën minder: er blijft genoeg over. Natuurlijk, ook in Duitsland zijn er onder de boeren en jagers hardliners, die vinden dat de enige goede wolf een dode wolf is en daarom worden ze regelmatig geschoten.

Beschermde soort

Gelukkig is de wolf in de hele EU een strikt beschermde soort en is ieder land verplicht om voor voldoende geschikte habitat voor de wolf te zorgen, als hij eenmaal gearriveerd is. Het nu al luidkeels schreeuwen dat wolven "beheerd"

dienen te worden, dat er een maximum moet worden ingesteld, zoals de LTO en haar vazal in het Europese Parlement, gesteund door de directeur van de jagersvereniging, doen, is totaal misplaatst. En kansloos. En dat weten ze: ook zij waren bij de drie bijeenkomsten in Wageningen over de wolf. Europese verdragen aanpassen is een hele lastige en tijdrovende geschiedenis. Gelukkig maar.

Volgens de Europese Richtlijn moeten Landbouwhuisdieren, die niet in gebouwen gehouden worden, zo nodig en voor zover mogelijk beschermd worden tegen slechte weersomstandigheden, roofdieren en gezondheidsrisico's. In plaats van ze te willen schieten, dienen schapenhouders dus te zorgen voor afdoende - nachtelijke - bescherming van hun schapen tegen wolven.

Slovenië

Veel indruk maakte de lezing van een wetenschapper van de Universiteit van Ljubljana, Slovenië. Zijn conclusie: laat populaties van wolven vooral met rust. Dan heb je er verreweg

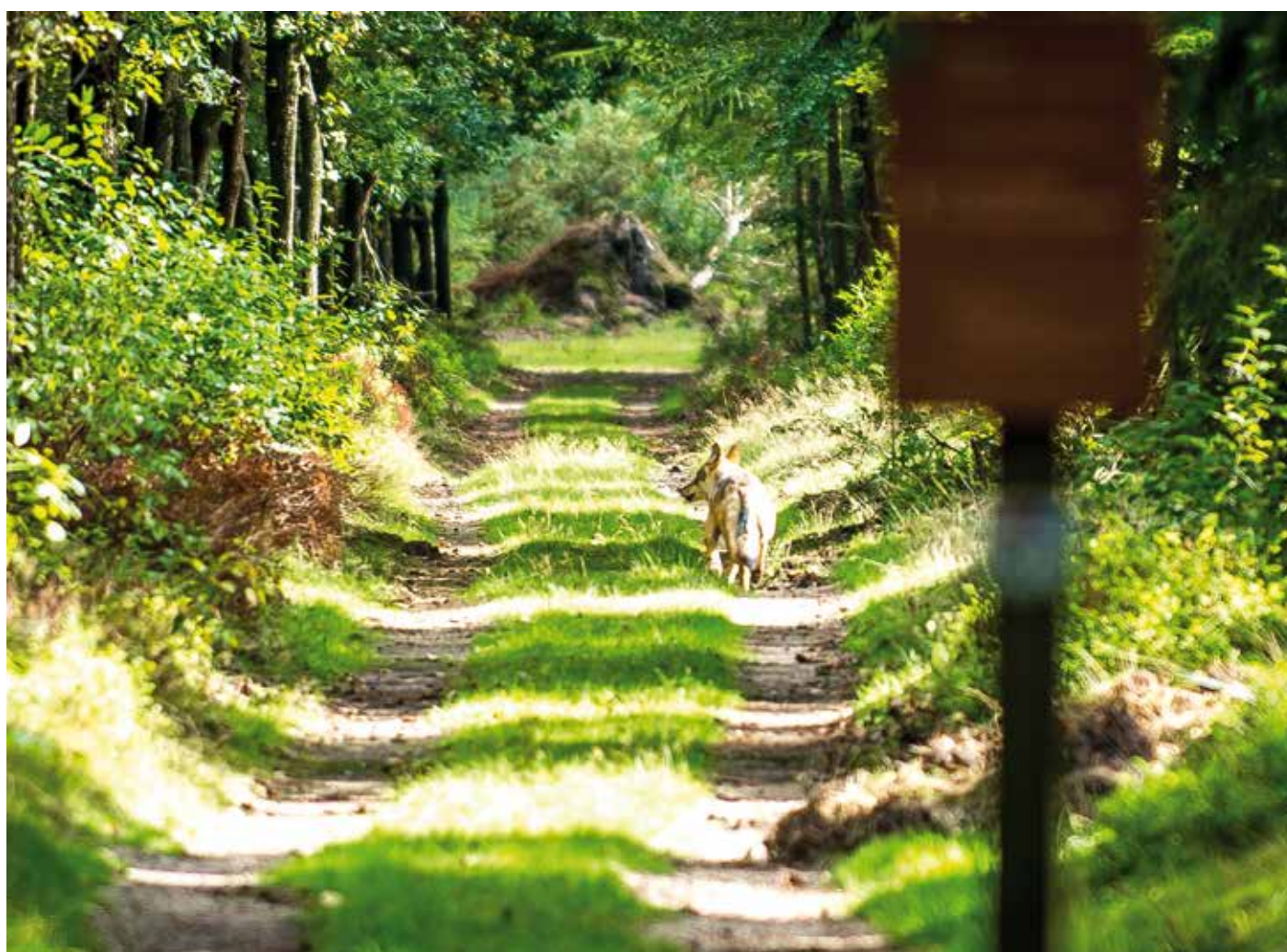

Foto's: *Wolvenplatform* en *Hans Krenger*

de minste last van. Schieten werkt averechts en er bestaat geen gevaar voor een "teveel" aan wolven. Het werkt als volgt. Een roedel wolven bestaat uit het alfa mannetje en vrouwtje en de jongen van de laatste twee jaren in een vast territorium. Oudere jongen dieren worden het territorium uitgejaagd. In heel veel gevallen zullen ze dan terecht komen in het territorium van een ander roedel, waar ze, als ze ontdekt worden, onherroepelijk zullen worden gedood. Als ze dit al overleven zijn er twee mogelijkheden: óf ze vinden een nog leeg territorium en hopelijk een partner, óf ze slagen daar niet in en komen om door honger, verkeer, etc.

En af en toe zijn ze alles en iedereen te slim af... Een vrouwtjeswolf met zender wist volkomen ongezien 1200 km te lopen naar de Alpes-Maritimes in Frankrijk en wist daar ook nog een man te vinden. In een gebied waar volgens alle deskundigen nog nooit een wolf was gezien...

25 september 2018, de wolf tussen Apeldoorn en Hoenderloo, Foto: Hans Krenger